

TISKOVÁ ZPRÁVA

Index Exportu – navzdory všemu se letošní export přiblíží k rekordní hranici 4 biliónů

Praha 9. listopadu 2021

Export statečně bojuje na všech frontách. Vývozu z Česka se v podzimních měsících příliš nedaří. Poprvé po dvanácti měsících sklouznul v září těsně pod předkoronavirovou úroveň z loňského února. „Důvodů je mnoho,“ vysvětluje Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank. „Od zauzlených výrobních řetězců a problémů v dopravě a logistice, až po raketový růst nákladů včetně nyní i energií. Přesto podle výpočtu Indexu Exportu má český vývoz šanci se na dosah přiblížit k rekordní hranici 4 biliónů korun. K překonání mu bude nejspíš chybět jen pár desítek miliónů korun. Nebýt výpadků v automobilovém průmyslu, byla by tato meta překonána s atletickou lehkostí,“ dodává Helena Horská. Jenže situace je stále velmi nejistá, stejně jako vyhlídky na opětovné oživení exportu, což naznačuje i průzkum mezi exportéry.

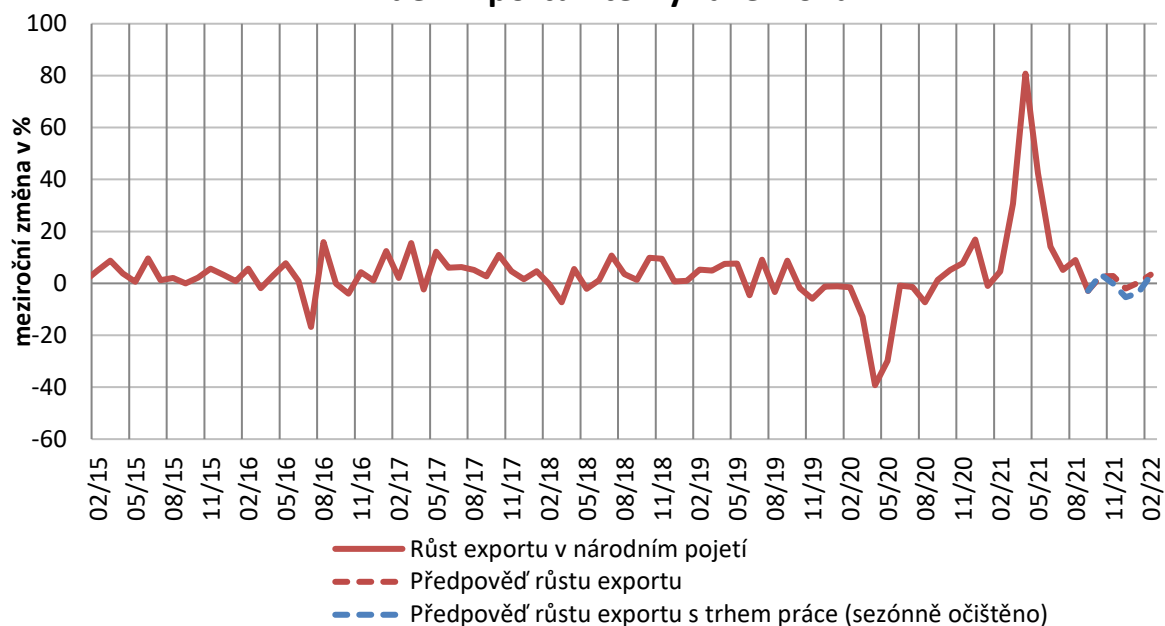
„Navzdory všem obtížím se export zuby nehty drží na úrovni loňských čísel. Meziroční propad činí oproti loňskému roku v měsíci září „jen“ 2,8 procenta. Bilance zahraničního obchodu v národním pojetí v běžných cenách se však propadla o 13,3 miliardy korun, což v porovnání s loňským zářím činí 47,2 miliard korun. A to už je problém, který zásadním způsobem ovlivní HDP České republiky,“ komentuje situaci Otto Daněk, místopředseda Asociace exportérů.

Za tímto výsledkem stojí tři hlavní skutečnosti: Extrémní meziroční pokles přebytku obchodu s motorovými vozidly o 20,6 mld. Kč a dále se výrazně prohloubil deficit obchodu s ropou a zemním plynem o 13,4 mld. Kč a základními kovy o 5,8 mld. Kč.

„Vyhlídky na lepší zítřky jsou však v tuto chvíli v nedohlednu. Čipy do konce roku určitě nebudou v potřebném množství, trvale chybí mnoho komponent, a aby toho nebylo málo, ČNB zvyšováním úrokových sazeb dává impuls koruně k posilování a je zřejmé, že v tom chce pokračovat i nadále. Prolomení hranice 25 CZK/EUR do konce roku tak nemusí být vůbec nereálné. K tomu můžeme přidat vysoké ceny energií, raketově rostoucí přepravní náklady, zhoršující se pandemickou situaci a je jasné, že české exportéry čeká pořádně 'horká zima',“ dodává Otto Daněk.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Index Exportu - těžký závěr roku

Zdroj: Výpočet Raiffeisenbank ve spolupráci s Asociací Exportérů, data k 08. 11. 2021. Pozn.: Údaje do září 2021 odpovídají zveřejněné statistice národního vývozu ČSÚ, od října 2021 prognóza IE.

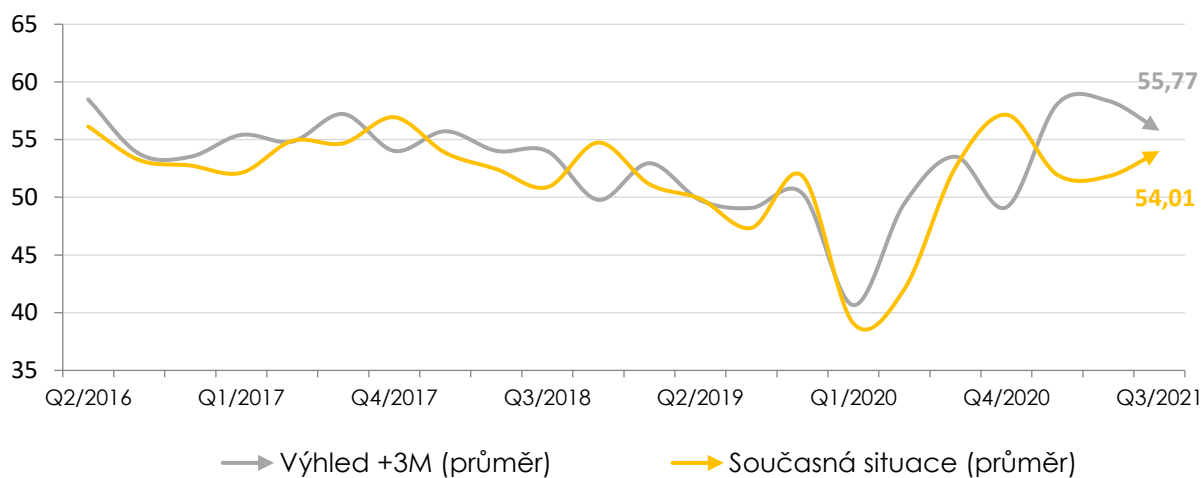
TISKOVÁ ZPRÁVA

Šetření mezi českými vývozci

Pravidelně jednou za tři měsíce provádí Raiffeisenbank ve spolupráci s Asociací exportérů šetření mezi českými vývozci. V rámci šetření vývozci odpovídají na dvě otázky: „*Jak hodnotíte současnou úroveň exportu Vaší společnosti ve srovnání s obdobím před 3 měsíci?*“ a „*Jaký očekáváte vývoj exportu Vaší společnosti za následující 3 měsíce ve srovnání s dneškem?*“. Respondenti pokaždé vybírají ze škály 0-100.

Navzdory přetrvávajícím problémům s dodávkami materiálů a vstupů či logistickým komplikacím umocněným i raketovým růstem cen energií, ale i dopravních nákladů, hodnotí čeští exportéři na závěr 3Q 2021 současnou situaci o poznání lépe než v první polovině roku. Naopak vyhlídky na další tři měsíce se horší. „*Nálada mezi českými exportéry připomíná loňský podzim - období mezi koronavirovými vlnami plné nejistot a hrozeb,*“ komentuje Helena Horská.

Jak hodnotíte současnou úroveň exportu a jaký očekáváte vývoj exportu za tři měsíce?

Zdroj: Šetření mezi exportéry v termínu 17.9 – 22. 10. 2021. Raiffeisenbank a.s. a Asociace exportérů.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Růst cen – hrozba vnímaná exportéry

Tentokrát se speciální anketa mezi českými vývozci zaměřila na ožehavé téma růstu cen a z něj plynoucí hrozbu pro podnikání. Podle čerstvého průzkumu 58 % dotazovaných exportérů přiznává, že rostoucí ceny ovlivňují jejich schopnost plnit smluvní závazky. Ale ještě více exportérů, 65 %, trápí nedostatek surovin a materiálů. Pouze zhruba ¼ exportérů (přesně 27 %) není ovlivněna ani růstem cen ani nedostatkem materiálů. Jeden z důvodů je vlastní předzásobení. Polovina z celkového počtu respondentů je postavena před nedostatek materiálů a zároveň růst cen. „Pouhému“ růstu cen čelí jen 8 % z nich.

„Převažují problémy s dodávkami surovin a materiálů, což dokazuje, že zpřetrhané výrobní řetězce a problémy v dopravě jsou doposud hlavní Achillovou patou postkoronavirového oživení. Nyní se k tomu ale přidává i extrémní zvýšení cen energií pro podniky a firmy,“ upozorňuje Horská.

Téměř ¾ exportérů již pociťují negativní dopad do své ziskovosti, 16 % dokonce značný. Jen necelé desetiny respondentů se ziskovost zvýšila.

A jak exportéři reagují na růst cen a nedostatek materiálů? Většina z nich (74 %) se snaží přenést alespoň část růstu nákladů na své odběratele. Mnozí ale zároveň i nakupují materiály do zásoby (54 % respondentů) a hledají nové dodavatele (51 %). Téměř 40 % se včas předzásobilo. Nicméně téměř jedna desetina již musela přistoupit k omezení výroby.

„Vývoj jak na straně pandemie, tak i dodávek materiálů, cen vstupů, včetně energie, zůstane ještě po nějakou dobu značně nejistý, což bude brzdit jinak nahromaděný potenciál pro růst a expanzi českého exportu. Situaci neusnadňuje ani „šoková terapie“ naordinovaná Českou národní bankou jako lék na současné vzlínání inflace. Lepší ale hasit požár teď, než nechat inflaci se dál šířit napříč výrobními řetězci až ke konečnému spotřebiteli a nechat vzplanout inflační a mzdová očekávání,“ doplňuje Horská.

INDEX EXPORTU 2021/Q3	Ovlivnění růstem cen nebo nedostatkem surovin
Ovlivnění cenou i nedostatkem	50 %
Ovlivnění pouze cenou	8 %
Ovlivnění pouze nedostatkem	15 %
Neovlivnění ničím	27 %

TISKOVÁ ZPRÁVA

INDEX EXPORTU 2021/Q3	Jak tato situace ovlivňuje ziskovost vaší společnosti?
Značně se snížila	16 %
Mírně se snížila	56 %
Zůstala stejná	19 %
Mírně se zvýšila	9 %
Značně se zvýšila	0%

INDEX EXPORTU 2021/Q3	Jak se Vaše firma s touto situací vyrovnává?
Zvyšujeme ceny konečných produktů/služeb	74 %
Včas jsme se předzásobili	39 %
Nakupujeme materiál do zásoby	54 %
Omezujeme výrobu	9 %
Hledáme nové dodavatele	51 %
Snižujeme/optimalizujeme mzdy zaměstnanců	4 %
Přeorientováváme výrobu/služby na jiné produkty	5 %
Jinak (část materiálu fix cena, vyšší úvěr u bank,...)	5 %

Zdroj: Šetření mezi exportéry v termínu 17. 9. – 22. 10. 2021. Raiffeisenbank a.s. a Asociace exportérů.

O Indexu Exportu

Index Exportu je unikátní nástroj umožňující predikci vývoje výkonnosti českého exportu v několikaměsíčním předstihu na základě řady statistických dat a vybraných předstihových indikátorů. Jeho aktuální podoba vznikla jako výsledek prohloubení spolupráce mezi Raiffeisenbank a Asociací exportérů. Do indexu jsou zahrnuty následující parametry: index nákupních manažerů Eurozóny PMI, reálný efektivní kurz koruny vůči euru očištěný o inflaci v průmyslu, německé průmyslové zakázky a české zakázky ze zahraničí. V rámci sestavování Indexu jsou rovněž jednou za čtvrtletí dotazováni čeští exportéři na jejich očekávání ohledně budoucího vývoje exportu.

Základní informace o Asociaci exportérů

Asociace exportérů vznikla v roce 2002 s cílem zachovat a zvyšovat konkurenceschopnost tuzemských firem, zejména těch exportních. Zástupci Asociace sledují tendence a vývoj legislativy Evropské unie a upozorňují na možná rizika pro Českou republiku. Členové Asociace posilují komunikaci s vládou při přípravě proexportních opatření a upevňují i vztahy se zástupci České národní banky. Asociace spolupracuje rovněž se špičkovými analytiky na tvorbě ukazatelů, které vyjadřují vliv tuzemských exportních společností na ekonomiku České republiky.

Základní informace o Raiffeisenbank a.s.

[Raiffeisenbank](#) poskytuje široké spektrum bankovních služeb soukromé i firemní klientele již od roku 1993. Klienty obsluhuje po celé České republice. Podle celkových aktiv je Raiffeisenbank pátou největší bankou na českém trhu. Majoritním akcionářem banky je rakouská finanční instituce [Raiffeisen Bank International AG](#) (RBI).